

นโยบาย Free Trade Zone ในพื้นที่นำร่อง และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของจีน

การประชุมผู้บริหารสภาแห่งรัฐ (State Council Executive meeting) สาธารณรัฐประชาชนจีน ว่าด้วยเรื่อง Free Trade Zone ในพื้นที่นำร่อง และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี หลี่ เค่อเฉียง เป็นประธานในพิธี ที่ประชุมได้หารือและตัดสินใจดำเนินการตามนโยบาย ปฏิรูปและเปิดประเทศ ในการพัฒนาและขยายขอบเขตการทำงานของโครงการนำร่อง Free Trade Zone (Pilot Free Trade Zones : FTZs) และนโยบายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน (Trans-Border E-Commerce) ดังนี้

นโยบาย Free Trade Zone ในพื้นที่นำร่อง (Pilot Free Trade Zones : FTZs)

ในการประชุมผู้บริหารสภาแห่งรัฐรอบที่ผ่านมา ได้เน้นย้ำถึงการพัฒนา Free Trade Zone ในพื้นที่นำร่อง โดยเฉพาะด้านการบริการ โดยมุ่งหวังที่จะเปิดเสรีมากขึ้น เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า และเพื่อนำผลประโยชน์ที่ได้ไปเป็นส่วนช่วยในการพัฒนาเมืองที่ Free Trade Zone ตั้งอยู่ รวมทั้งการนำโมเดลการพัฒนาไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนา Free Trade Zone ในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

ในด้านการดำเนินงานตามนโยบาย มีการปรับนโยบายให้บังคับใช้ในทุก Free Trade Zone โดยให้กระจายอำนาจจากเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด ภูมิภาค และเขตปกครองพิเศษ สู่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นผู้ดูแล Free Trade Zone โดยตรง โดยเฉพาะการอนุมัติการลงทุนในสาขาต่างๆ การปฏิรูปใบอนุญาตประกอบธุรกิจ (business license) แยกออกจากใบอนุญาตประกอบกิจการ (operation permit) ซึ่งก่อนการดำเนินธุรกิจจะต้องมีใบอนุญาตประกอบกิจการก่อนจึงจะสามารถขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจได้ และปรับกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องใน Free Trade Zone ให้สอดคล้องกับรายการสงวนการลงทุนจากต่างชาติฉบับล่าสุด (the negative list for foreign investment) ที่ได้ผ่อนคลายการควบคุมและลดข้อจำกัดของการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในสาขาธุรกิจที่กว้างขวางมากขึ้น รวมถึงการบูรณาการวิธีการขนส่งที่แตกต่างกัน ซึ่งมาตรการเหล่านี้เป็นแนวทางเพื่อการส่งเสริมการอำนวยความสะดวกทางการค้า และดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้มาลงทุนในประเทศจีน

นโยบายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน (Trans-Border E-Commerce Policy)

ประเทศจีนกำลังเร่งพัฒนานโยบายทางด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมการค้าภายในประเทศและการจ้างงาน ขณะนี้ได้สนับสนุนเมืองต่างๆ ให้เปิดตัวโซนนำร่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน ๓๕ เมืองทั่วประเทศ ซึ่งสินค้าที่ได้นำเข้ามาในเขตพื้นที่นำร่องนี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม และมาตรการการตรวจสอบภาษีเงินได้นิติบุคคล รวมถึงการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจะถูกปรับให้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานศุลกากรกลางจีนได้ระบุว่า การนำเข้าและส่งออกของจีนภายใต้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดนมีมูลค่า ๑๓๔ พันล้านหยวน หรือมูลค่า ๑๙.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี ๒๐๑๘ (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐)

การสนับสนุนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน มีส่วนสำคัญมากในการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคใหม่ ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีความสำคัญ ในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจัดส่งเร่งด่วน การเพิ่มอัตราการจ้างงาน การเสริมสร้างนวัตกรรม และการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ ซึ่งรัฐบาลจะเสนอ

สิ่งจูงใจสำหรับการสร้างแพลตฟอร์มที่รองรับการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และบริการโลจิสติกส์ข้ามพรมแดน รวมทั้งการปรับปรุงและขยายคลังสินค้าในต่างประเทศ

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ให้คำมั่นถึงการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับการค้าภายใต้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มีแผนบูรณาการหลักสูตรการสอนที่สอดคล้องกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และโลจิสติกส์ในสถาบันการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยรัฐบาลจะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กำกับดูแลอย่างรอบคอบในการช่วยเหลือและเพิ่มการปราบปรามสินค้าปลอมเพื่อปกป้องสิทธิของธุรกิจและผู้บริโภค รวมถึงการขยายความร่วมมือในเวทีต่างประเทศ และร่วมกำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

ข้อคิดเห็น

๑. การดำเนินนโยบายส่งเสริม Free Trade Zone ในพื้นที่นำร่อง และการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของจีน นอกจากจะเป็นการดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศสู่ภายนอกของจีนแล้ว ยังเป็นส่วนสำคัญในการกระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจีนไปยังมณฑลต่างๆ ทั่วประเทศ อีกทั้งยังจะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าและจูงใจให้ต่างชาติลงทุนในประเทศจีนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนจะช่วยกระตุ้นการบริโภคภายในของจีนซึ่งจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ

๒. จีนให้ความสำคัญอย่างมากด้านการส่งเสริมการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และโลจิสติกส์ เห็นได้จากการพัฒนาแพลตฟอร์มและการมีแผนบูรณาการหลักสูตรการสอนที่สอดคล้องกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และโลจิสติกส์ในสถาบันการศึกษามากยิ่งขึ้น ซึ่งต่อไปในอนาคตจะเป็นช่องทางสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการกระจายสินค้าของจีนสู่ตลาดต่างประเทศ

๓. ประเทศไทยควรใช้โอกาสนี้ในการขยายความร่วมมือกับจีนด้านการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของไทยให้พร้อมรับกับแนวโน้มการเติบโตของตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

สพต. ณ กรุงปักกิ่ง

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒